

Datum: 2025-08-07

D.nr: 017-25

Kopia
li.fjr@regeringskansliet.se

Till
li.remissvar@regeringskansliet.se

Innehållsförteckning

Allmänna ståndpunkter	2
Synpunkter på förslagen rubrikvis.....	2
Genomförande av naturvårdsdirektiven.....	2
Möjligheterna till skyddsjakt på klövvilt och vissa andra arter förenklas ...	2
Bilaga 5 till jaktförordningen förtydligas.....	3
Förvaltningsmärkning av varg blir uttryckligen tillåtet	3
Vilt ska kunna sökas efter, spåras och förföljas för att avlivas av djurskyddsskäl.....	3
Jaktresultat m.m. ska anmälas	4
Färre arter på listan över statens vilt	4
Flerartsförvaltning av klövvilt	4
Jakt på allmänt vatten och i Sveriges ekonomiska zon.....	5
Jaktsabotage	5
Synpunkter på enskilda författningsförändringar.....	5
1.1 Förslag till lag om ändring i jaktlagen (1987:259).....	5
1.4 Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)	5
1.5 Förslag till förordning om ändring i jaktförordningen (1987:905)	6

Allmänna ståndpunkter

Jägarnas Riksförbund (JRF) verkar alltid för frivillighet inom jakten och att de regler som berör jägarna ska vara enkla att förstå, logiska och rättssäkra. Det manifesteras i JRF:s arbete genom ledorden Ansvar, Frivillighet och Samarbete och det är mot bakgrund av det och för att införliva denna ideologi i lagstiftningen som JRF besvarar remissen.

Sverige påverkas i stor utsträckning av EU:s olika naturvårdsdirektiv. För JRF är det självklart att näringar kopplade till jakt, skog och jord ska beslutas av svenska myndigheter i så stor utsträckning som möjligt utifrån svenska förutsättningar. Därmed ska alltid direktiv från EU implementeras med minsta möjliga påverkan i svensk lagstiftning.

JRF kommer lämna detaljerade synpunkter på förslagen nedan. JRF kommer i det här läget inte kommentera lagförslagets utformning utan kommer fokusera på innehållet i förslagen såsom det presenterats i utredningen med utgångspunkt i den kapitelindelning som finns i utredningen. Om JRF väljer att inte kommentera ett förslag innebär det att JRF varken tillstyrker eller avstyrker förslaget.

Synpunkter på förslagen rubrikvis

Genomförande av naturvårdsdirektiven

JRF:s grundläggande inställning vad gäller införande av EU-direktiv i svensk lagstiftning är att det aldrig ska gå längre än vad direktiven kräver och undantag respektive anpassningar utifrån svenska förutsättningar ska sökas vid alla möjliga tillfällen. Alla sådana förslag som går utöver vad tvingande EU-direktiv kräver ska inte genomföras med hänvisning till genomförande av direktivet. Om sådana förslag som går utöver EU-direktiv ska införas behöver dessa tydligt motiveras på så vis att förutsättningarna för att bedriva jakt i Sverige förenklas genom förslaget.

Möjligheterna till skyddsjakt på klövvilt och vissa andra arter förenklas

JRF tillstyrker de möjligheter som föreslås för att förenkla skyddsjakten på klövvilt och vissa andra arter. JRF ser det som positivt att förslaget inte går längre än vad direktivet kräver och ser positivt på sådana regler som medger större frihet för jägare och markägare i förvaltningen. JRF anser att det resonemang som utredaren för under kapitel 4.2.2 är relevant och delar uppfattningen att genomförande av jakt under allmän jakttid och även skyddsjakt på eget initiativ ska vara sådana åtgärder som i första hand används och att hänsyn tas till detta när en ny bestämmelse införs.

JRF tillstyrker förslagen i 4.2.3 som ökar länsstyrelsernas möjlighet att besluta om skyddsjakt och undantag från regler om jaktmedel. Länsstyrelsen är den myndighet som är närmst medborgarna och de bör också ha störst förutsättningar att besluta om särskilda åtgärder för att möjliggöra jakt på vilt som orsakar skada.

JRF vill understryka att all skyddsjakt ska utföras av jakträttsinnehavaren eller på uppdrag av denne. Det finns flera exempel på intressekonflikter där olika juridiska eller fysiska

personer har olika intressen av en fastighet och då måste det vara tydligt att det endast är den som är jakträttsinnehavare (fastighetsägaren, om denne inte har upplåtit jakträtten till annan) har rätt att utföra skyddsjakt, oavsett om någon annan part är skadelidande. JRF har uppfattat att det är utredarens syfte i och med att det tydliggörs att "Sådan skyddsjakt ska inte kunna medges på annans jaktområde." men vill ändå särskilt poängtera detta eftersom jakträtten är en central del av äganderätten.

Bilaga 5 till jaktförordningen förtydligas

JRF tillstyrker förslaget eftersom det tydliggör att regelverket enligt bilaga 5 endast gäller vissa arter och att formuleringarna däri är en följd av införlivandet av EU-direktiv i svensk lagstiftning som gått längre än vad direktiven kräver. JRF anser inte genom tillstyrkande av förslaget att dessa jaktmedel ska tillåtas för jakt för arter som inte omfattas av bilaga 5 utan vilka jaktmedel som är tillåtna ska regleras i lag, förordning eller föreskrift.

Förvaltningsmärkning av varg blir uttryckligen tillåtet

JRF anser i grunden att sådan hantering av varg som beskrivs inte ska förekomma eftersom det är en allt för ingripande hantering av djuren. Det är ett existentiellt besvär när en population ska upprätthållas genom detaljhantering, medicinering och märkning av djur och för JRF framstår det som tydligt att vargpopulationen inte klarar av att upprätthålla sig själv i Sverige vilket torde medföra att den inte heller ska tillåtas finnas kvar.

Vidare anser JRF att det är besvärligt att märkning av varg tillåts för "förvaltning" eftersom det ordet i sig inte är definierat. Om märkning av varg ska möjliggöras inom ramen för förvaltningen måste det framgå vad som omfattas. Till exempel känns det rimligt för JRF att sådan märkning kan användas för att utföra jakt, både genom licens- och skyddsjakt, eftersom jakt är den föredragna metoden för dödande av djur inom ramen för det som brukar kallas "viltförvaltning".

Som en följd av dessa tveksamheter väljer JRF att varken till- eller avstyrka förslaget eftersom det saknas väsentliga delar för att det ska vara tydligt vad som menas.

Vilt ska kunna sökas efter, spåras och förföljas för att avlivas av djurskyddsskäl

JRF har sedan tidigare lämnat förslag om att lagstiftningen ska förändras för att möjliggöra detta och att det är av stor vikt av både djuretiska skäl och rättssäkerhetsskäl för jägarna. JRF ser inte att risken för intressekonflikter mellan till exempel trafikeftersök ska sättas före risken att skadade och sjuka djur inte kan avlivas och att jägare hamnar i en rättsosäker situation som en följd av ett allt för inskränkande regelverk.

JRF tillstyrker förslaget.

Jaktresultat m.m. ska anmälas

JRF tillstyrker den del av förslaget som rör att anmälningsskyldigheten vid skydds jakt på enskilds initiativ för att avvärja angrepp från stora rovdjur ska gälla även i fråga om påskjutna sådana rovdjur, alltså när skott lossats mot dessa djur i syfte att träffa dem men när jägaren av någon anledning kunnat konstatera att en träff i djuret inte skett. Det ska dock inte jämföras med sådana situationer där skrämselskott, alltså skott som lossats i en annan riktning än djuret i syfte att avbryta ett angrepp, har lossats.

Färre arter på listan över statens vilt

JRF tillstyrker förslaget.

Flerartsförvaltning av klövvilt

JRF anser att allt klövvilt är en del av brukandet av jord och skog och att det därmed också är rimligt att samtliga arter förvaltas på samma sätt. Förvaltningen ska vara så enkel och obyråkratisk som möjligt och i så stor utsträckning som möjligt skapa förutsättningar för varje enskild markägare att bedriva jakten på ett sådant vis som är mest lämpligt utifrån fastighetens unika förutsättningar. JRF delar utredarens uppfattning att det redan inom ramen för befintligt regelverk finns förutsättningar att bedriva flerartsförvaltning av klövvilt som en försöksverksamhet.

JRF avstyrker utredarens förslag om höjning av den statliga avgiften för viltvård (det så kallade jaktkortet). Det är redan i dagsläget en orättvisa att samtliga jägare ska betala pengar för att bekosta delar av jakt och viltvård som inte ligger inom ramen för deras intresse eller egna förutsättningar att bedriva jakt. De pengar som betalas genom lösande av jaktkort ska inte bekosta statlig byråkrati.

Det är ett bekymmer för älgförvaltningen att den är underfinansierad, alltså att de pengar som inkommer genom fällavgifter inte är tillräckligt för att finansiera länsstyrelsernas kostnader för älgförvaltningen. Det finns dock många möjliga lösningar på detta som inte får till följd att jägarna drabbas av höjda kostnader genom höjda jaktkortsavgifter eller fällavgifter. En sådan lösning är att flera länsstyrelser samverkar för att skapa lägre overheadkostnader och en annan är att länsstyrelserna minskar antalet älgförvaltningsområden för att skapa en minskad byråkratisk kostnad men det kan finnas många andra sätt att effektivisera förvaltningen och därmed skapa lägre kostnader. JRF delar utredarens uppfattning att en områdesavgift är fel väg att gå eftersom det närmast får formen av en skatt och JRF delar också uppfattningen att fällavgifter på samtliga klövviltarter som ingår i en flerartsförvaltning inte ska införas.

JRF anser att allmän jakt på allt klövvilt är det självklara sättet att bedriva flerartsförvaltning. Ingen annan metod skapar förutsättningar att bedriva en effektiv jakt och förvaltning på såväl lokal, regional och nationell nivå utan att skapa ett fördyrande regelverk. Inom ramen för den allmänna jakttiden finns alla förutsättningar att skapa frivilliga samverkansgrupper för till exempel älg, kronhjort eller dovhjort. Frivillig samverkan är alltid ett bättre sätt för att skapa konsensus än tvingande regelverk och samverkansformer.

Om länens viltvårdsfonder, som skapats av inbetalade fällavgifter för älg, ska avvecklas ska det säkerställas att de pengar som finns i fonderna ska komma jägare till tydlig nytta och dessa pengar ska inte användas för att brygga över mellan två olika förvaltningsmetoder. Det måste vara tydligt att jägarnas pengar ska komma jägarna till nytta och att staten tar alla kostnader för sådan förvaltning som de bedömer behövs eftersom all statlig inblandning i viltförvaltningen skapar sämre förutsättningar för varje enskild markägare och jägare att bedriva jakt och viltförvaltning.

Jakt på allmänt vatten och i Sveriges ekonomiska zon

JRF tillstyrker förslaget och föreslår att det ska utvidgas genom att all jakt ska tillåtas inom Sveriges ekonomiska zon, inte enbart säljakt som föreslås just nu. Det riskerar att sätta jägare i oklara situationer om jakten begränsas och det finns inga rimliga skäl att inskränka jakten till att endast omfatta säl.

Jaktsabotage

JRF tillstyrker att en möjlighet införs att "flagga" eller markera sådana brott som har som särskilt motiv att förhindra att jakt bedrivs. Dels är det till stort men för enskilda jägare och markägare och dels är det ett samhällsproblem att enstaka individer förhindrar andras lagliga rätt att nyttja sin fastighet. Det finns också en synergieffekt att vänta eftersom de personer som förhindrar jakt kan antas ägna sig åt annan brottslig verksamhet, till exempel annan djurrättsrelaterad brottslighet, och det kan på ett tydligare sätt gå att styrka deras brottsliga uppsåt och döma dem för brotten.

JRF vill att det ska framgå i utredningen att allemansrätten har ett lägre rättsligt förhållande än jakträtten (som en del av äganderätten). I många fall har det framkommit att de som försöker hindra jakt hävdar att de har rätt att göra det med hänvisning till allemansrätten och det behöver därför tydliggöras att allemansrätten inte är en rättighet som medger att man får störa andras jakt eller förstöra för jakträttsinnehavare att nyttja sin jakträtt.

Synpunkter på enskilda författningsförändringar

1.1 Förslag till lag om ändring i jaktlagen (1987:259)

9 a §

JRF tillstyrker införandet av paragrafen som innebär att Jaktförordningen 40 c § stryks.

1.4 Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

40 kap. 7f §

JRF anser att den sekretess som föreslås gälla för ärenden som rör varg även ska gälla ärenden som rör jakt efter björn, järv, lodjur och örn. Det kan också övervägas att sådan sekretess ska gälla alla beslut om ärenden som rör jakt eftersom de som ansöker om

jakten kan antas ha vapenlicenser och uppgifter om vapenägare är generellt sekretessbelagda.

1.5 Förslag till förordning om ändring i jaktförordningen (1987:905)

23 b §

JRF tillstyrker att beslut om skyddsjakt ska kunna fattas av djuretiska skäl för sådana rovdjur som är skadade på det sätt som beskrivs. Det har, under åren, förekommit många exempel på till exempel vargar som har vistats kring människor eller visat upp sig på åtelkameror och som varit tydligt skadade eller sjuka och dessa har inte avlivats eftersom jägarna inte har vågat använda sig av de möjligheter som redan finns i lagstiftningen med risk för repressalier. Därför är det bra om myndigheterna ges möjlighet att fatta beslut om sådana avlivningar samtidigt som möjligheterna kvarstår för var och en att göra bedömningen på plats.

40 c §

JRF tillstyrker att paragrafen stryks och att innehållet förs över till Jaktlagen 9 a §.

49 §

JRF avstyrker förslaget att viltvårdsavgiften ska höjas från 400 kronor till 490 kronor med motivering ovan under rubriken "Flerartsförvaltning av klövvilt".

Bilaga 5

JRF tillstyrker förändringarna som tydliggör varför vissa arter omfattas av större inskränkningar än andra och tydliggör att svensk lagstiftning beslutar om jaktmedel efter de arter som inte åtnjuter skydd enligt internationella överenskommelser.

Jägarnas Riksförbund

Jägarnas Riksförbund

Jens Gustafsson
Riksviltvårdskonsulent

Solveig Larsson
Förbundsordförande